

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-723/20

Galapagos BidCo. S.a.r.l.

proti

DE kot upravitelju družbe Galapagos S.A. in drugim

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija))

Sodba Sodišča (peti senat) z dne 24. marca 2022

„Predhodno odločanje – Uredba (EU) 2015/848 – Postopki zaradi insolventnosti – Člen 3(1) – Mednarodna pristojnost – Prenos središča dolžnikovih glavnih interesov v drugo državo članico po vložitvi predloga za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti“

Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Postopki zaradi insolventnosti – Uredba 2015/848 – Mednarodna pristojnost za uvedbo postopkov zaradi insolventnosti – Sodišča države članice, v kateri je ob vložitvi predloga za uvedbo postopka središče dolžnikovih glavnih interesov – Prenos središča glavnih interesov v drugo državo članico pred sprejetjem odločbe o uvedbi tega postopka – Sodišče druge države članice, pri katerem je kasneje vložen predlog z istim namenom – Ustalitev izključne pristojnosti – Sporazum o izstopu Združenega kraljestva – Posledice konca prehodnega obdobja

(Uredba 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta, člen 3(1))

(Glej točke od 29 do 31, od 33 do 36 in od 38 do 40 ter izrek.)

Povzetek

Galapagos, holdinška družba z registriranim sedežem v Luksemburgu, je svojo glavno upravo junija 2019 prenesla v Fareham (Združeno kraljestvo). Direktorji te družbe so 22. avgusta 2019 pri britanskem sodišču¹ vložili predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti. Naslednji dan je te direktorje nadomestil nov direktor, ki je za družbo Galapagos uredil pisarno v Düsseldorfu (Nemčija) in brezuspešno poskušal ta predlog umakniti.

Družba Galapagos je nato vložila še en predlog, da se zoper njo uvede postopek zaradi insolventnosti, tokrat pri Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija), vendar pa je bil ta predlog razglašen za nedopusten, ker je to sodišče štelo, da nima mednarodne pristojnosti. Pri istem sodišču je bil vložen še en predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, ki pa sta ga tokrat vložili dve drugi družbi, in sicer upnici družbe Galapagos.

¹ High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Business and Property Courts, Insolvency and Companies list) (višje sodišče (Anglija in Wales), gospodarski oddelek (sodišča za gospodarske in premoženjske spore, register postopkov zaradi insolventnosti in register družb), Združeno kraljestvo).

Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu) je v okviru tega postopka imenovalo začasnega upravitelja in odrediločasne ukrepe, pri čemer je menilo, da je bilo ob vložitvi tega predloga središče glavnih interesov družbe Galapagos v Düsseldorfu.

Družba Galapagos BidCo., ki je hkrati hčerinska družba in upnica družbe Galapagos, je pri Landgericht Düsseldorf (deželno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija) vložila takojšnjo pritožbo, da bi dosegla razveljavitev sklepa Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu) zaradi mednarodne nepristojnosti tega nemškega sodišča. Ker je bilo to pravno sredstvo zavrnjeno, se je družba Galapagos BidCo. obrnila na Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), ki je predložitveno sodišče.

To sodišče navaja, da je izid spora, ki ga obravnava, odvisen od razlage Uredbe 2015/848², zlasti člena, ki vsebuje pravila o mednarodni pristojnosti sodišč držav članic za vodenje postopkov zaradi insolventnosti³. Pojasnjuje, da na dan, ko je pri Sodišču vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe, britansko sodišče še vedno ni odločilo o prvem predlogu, in se sprašuje zlasti o ustalitvi izključne pristojnosti sodišča države članice, pri katerem je bil predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti vložen najprej, v primeru, ko je bilo po vložitvi tega predloga, vendar še preden je to sodišče o njem odločilo, središče dolžnikovih glavnih interesov preneseno v drugo državo članico.

Sodišče je v svoji sodbi Uredbo 2015/848 razlagalo tako, da sodišče države članice, pri katerem je vložen predlog za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, ohrani izključno pristojnost za uvedbo takega postopka, kadar se središče dolžnikovih glavnih interesov po vložitvi tega predloga, vendar preden je to sodišče o njem odločilo, prenese v drugo državo članico. Tako – in če se ta uredba še vedno uporablja za prvi predlog – se sodišče druge države članice, pri katerem je bil kasneje vložen enak predlog, načeloma ne more izreči za pristojno za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti, dokler prvo sodišče ni odločilo in se izreklo za nepristojno.

Presoja Sodišča

Sodišče je v zvezi z mednarodno pristojnostjo sodišč držav članic za vodenje postopkov zaradi insolventnosti najprej opozorilo, da Uredba 2015/848, ki se uporablja v tej zadevi, vsebuje enako besedilo in sledi enakim ciljem kot njena predhodnica, Uredba št. 1346/2000⁴. Zato je sodna praksa Sodišča, ki se nanaša na razlago pravil o mednarodni pristojnosti iz Uredbe št. 1346/2000, še naprej upoštevna za razlago ustreznega člena Uredbe 2015/848, na katerega se nanaša predlog za sprejetje predhodne odločbe.

Tako se izključna pristojnost, ki je s tema uredbama podeljena sodiščem države članice, na ozemlju katere je središče dolžnikovih glavnih interesov, ustali pri teh sodiščih, kadar ta dolžnik po vložitvi predloga, vendar še pred uvedbo postopka, središče svojih glavnih interesov prenese na ozemlje druge države članice. Sodišče je svoj zaključek oprlo na ugotovitve iz svoje prejšnje sodne prakse.⁵

² Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL 2015, L 141, str. 19).

³ Člen 3(1) Uredbe 2015/848. Iz te določbe v bistvu izhaja, da so za uvedbo glavnih postopkov zaradi insolventnosti pristojna sodišča države članice, na ozemlju katere je središče dolžnikovih glavnih interesov.

⁴ Uredba Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191), ki je bila razveljavljena z Uredbo 2015/848.

⁵ Sodba z dne 17. januarja 2006, Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39).

Nato je Sodišče preučilo, kako ta ustalitev pristojnosti sodišča države članice, pri katerem je bil predlog vložen najprej, vpliva na pristojnost sodišč druge države članice za odločanje o novih predlogih za uvedbo glavnega postopka zaradi insolventnosti. Ugotovilo je, da iz Uredbe št. 2015/848 izhaja, da se lahko uvede le en glavni postopek in da ta učinkuje v vseh državah članicah, v katerih se ta uredba uporablja. Poleg tega mora sodišče, pri katerem je bil predlog vložen najprej, po uradni dolžnosti preizkusiti, ali je pristojno, in za to preveriti, ali je središče dolžnikovih glavnih interesov na ozemlju države članice, v kateri je to sodišče. Če je odgovor na to vprašanje nikalen, sodišče, pri katerem je bil predlog vložen najprej, ne sme uvesti glavnega postopka zaradi insolventnosti. Če pa na podlagi tega preizkusa ugotovi, da je pristojno, se vsaka odločba o uvedbi postopka zaradi insolventnosti, ki jo sprejme to sodišče, v skladu z načelom vzajemnega zaupanja prizna v vseh drugih državah članicah od trenutka, ko začne učinkovati v državi članici, v kateri je bil postopek uveden. Zato se sodišča teh držav članic načeloma ne morejo izreči za pristojna za uvedbo takih postopkov, dokler prvo sodišče ni odločilo in se izreklo za nepristojno.

V primeru, da je sodišče, pri katerem je bil predlog vložen najprej, britansko sodišče, pa velja, da če po koncu prehodnega obdobja iz Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo⁶ to sodišče še ni odločilo, se z Uredbo 2015/848 ne zahteva več, da se mora sodišče države članice, na ozemlju katere je središče glavnih interesov družbe Galapagos, izreči za nepristojno za uvedbo takega postopka.

⁶ UL 2020, L 29, str. 7.